

915.**Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu**

z dnia 10 października 1924 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych, w sprawie zakładania, utrzymywania i eksploatawania urządzeń radjotechnicznych oraz w sprawie wyrobu sprzętu radjotechnicznego i handlu tym sprzętem.

Na mocy artykułów 1, 7, 8, 9, 11, 12, 17, 28, 30 i 32 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z r. 1924 № 58, poz. 584) zarządza się co następuje:

§ 1. Na założenie, utrzymywanie i eksploatawanie stacyj radjotelegraficznych i radjotelefonicz-

nych, zarówno nadawczych jak i odbiorczych, wymagane jest uzyskanie koncesji lub zezwolenia (art. 8 ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii—Dz. U. R. P. № 58, poz. 584).

§ 2. Władze i urzędy państwowe, którym na mocy art. 9 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii przysługuje prawo zakładania i eksploataowania urządzeń radjotelegraficznych i radjotelefonicznych dla potrzeb służbowych, winny uprzednio przesłać do Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów projekt techniczny zamierzonej instalacji wraz ze szczegółowym planem sposobu eksploatacji. Po zbadaniu projektu przez Generalną Dyrekcję Poczty i Telegrafów, Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Generalnego Dyrektora Poczty i Telegrafów wyraża swą zgodę lub sprzeciw, uzasadniony względami technicznymi.

Instalacje, wykonane na podstawie projektów, uzgodnionych między zainteresowanymi władzami, podlegają zbadaniu przez delegatów Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów i Ministra Spraw Wojskowych poczem mogą być zarejestrowane i uruchomione.

Radjostacje władz i urzędów państwowych, przeznaczone wyłącznie dla potrzeb służbowych, nie są uprawnione:

do wymiany korespondencji prywatnej, do nawiązywania łączności ze stacjami krajowymi, przeznaczonymi do powszechnego użytku, lub do użytku innych władz, o ile to nie jest konieczne, ze względu na bezpieczeństwo publiczne, oraz do nawiązywania łączności z radjostacjami zagranicznymi. Wyjątki od tej zasady możliwe są tylko na podstawie specjalnego zezwolenia Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 3. Paragraf poprzedni nie dotyczy zakładania i utrzymywania wojskowych radjostacji nadawczych i odbiorczych, stałych i ruchomych, co do których Minister Spraw Wojskowych wydaje zarządzenia we własnym zakresie działania. Stacje te nie podlegają ogólnej rejestracji.

§ 4. Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów i organa jej podwładne prowadzą ścisłą ewidencję wszystkich koncesyj, pozwoleń i upoważnień na zakładanie, utrzymywanie i eksploatację radjostacji odbiorczych i nadawczych, wydanych osobom prywatnym na zasadzie niniejszego rozporządzenia, i dane te periodycznie przesyłają odnośnym władzom administracyjnym i wojskowym do wiadomości.

Wszystkie czynne na terenie Rzeczypospolitej Polskiej radjostacje odbiorcze i nadawcze podlegają kontroli władz pocztowo-telegraficznych i właściciele tych stacji nie mają prawa osobom wyznaczonym do przeprowadzania kontroli bronić wstępu do lokali, w których są zainstalowane powyższe stacje.

W myśl ustawy z dnia 18 grudnia 1920 roku o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny (Dz. U. R. P. z 1921 r. № 7, poz. 36) wszystkie radjostacje telegraficzne i telefoniczne z chwilą ogłoszenia mobilizacji przechodzą dla celów obrony Państwa pod zarząd Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

W myśl tejże ustawy przedsiębiorstwa, pracujące w zakresie radjotelegrafii i radjotelefonii, obo-

wiązane są do bezwzględnego wykonywania związanych z celami wojennymi żądań powołanej władzy wojskowej.

Prywatne radjostacje nadawcze.

§ 5. Koncesje lub zezwolenia na zakładanie, utrzymywanie, eksploataowanie stacji nadawczych, względnie nadawczo-odbiorczych, mogą być udzielane następującym prywatnym osobom fizycznym i prawnym:

- I. Właścicielom statków handlowych żeglugi wodnej i powietrznej dla wyposażenia tych statków i zapewnienia łączności z radjostacjami stałymi.
- II. Towarzystwom, których radjostacje będą włączone do ogólnej sieci państwowej i eksploatowane jako stacje użyteczności publicznej.
- III. Towarzystwom eksploatującym tak zwany radjofon (broad-casting) upoważnionym do rozpowszechniania pewnych ściśle określonych kategorii wiadomości (patrz §§ 24—26).
- IV. Instytucjom naukowym, o ile dla skutecznego przeprowadzania przez nich badań i spostrzeżeń zachodzi potrzeba szybkiego i bezpośredniego porozumiewania się tych instytucyj z innymi instytucjami naukowymi: dotyczy to w szczególności punktów obserwacyjnych astronomicznych i meteorologicznych.
- V. Wyższym zakładom naukowym technicznym i tym z pośród średnich zakładów technicznych, których program nauk obejmuje radio-technikę, a to w celu praktycznego zaznajomienia słuchaczy z urządzeniami i obsługą radjostacji.
- VI. Wytwórniom aparatów radjotechnicznych dla sprawdzania i demonstrowania wyprodukowanych aparatów oraz przeprowadzania doświadczeń.
- VII. Stowarzyszeniom miłośników radjotechniki dla przeprowadzania doświadczeń (patrz § 32).

Przynależność do jednej z wyżej wymienionych grup nie zapewnia jeszcze petentowi otrzymania zezwolenia.

§ 6. Stacje zaliczone do grupy I, jako stanowiące wyposażenie statków, wymagane względami bezpieczeństwa, będą zakładane i eksploatowane na mocy zezwoleń, których wydanie uzależnione będzie jedynie od prawidłowego wykonania instalacji.

Stacje te, w myśl regulaminu międzynarodowego, przynajmniej raz do roku winny być sprawdzane przez komisje rzeczoznawców Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Stacje zaliczone do grupy II i III mogą być zakładane i eksploatowane tylko na podstawie specjalnych koncesyj, regulujących dokładnie stosunek tych przedsiębiorstw do Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów zarówno pod względem zakresu ich działalności, jak i pod względem świadczeń na rzecz Skarbu Państwa.

Stacje zaliczone do grupy I i II, jako uprawnione do wymiany korespondencji publicznej, winny

prować ściśle rachunkowość, na podstawie której dokonywany będzie rozrachunek między niemi, Generalną Dyрекcją Poczty i Telegrafów i Zarządami Zagranicznymi. Sposób eksploatacji tych stacji podlega regulaminom międzynarodowym.

Stacje zaliczone do grupy IV, o ile tego wymagać będą warunki pracy fachowej, mogą, za zgodą Generalnej Dyрекcji Poczty i Telegrafów i na podstawie specjalnych porozumień z władzami państw zagranicznych, utrzymywać łączność z tejże kategorii stacjami zagranicznymi.

Stacje zaliczone do grupy V, VI i VII, mogą być czynne tylko w pewnych określonych relacjach, a mianowicie: nie mają prawa nawiązywać łączności ze stacjami użyteczności publicznej zarówno krajowymi jak i zagranicznymi, mają natomiast prawo nawiązywać łączność między sobą jednakowoż tylko dla wymiany sygnałów i stwierdzenia wyników obserwacji. Godziny, w których są czynne, nie powinny zbiegać się z godzinami produkcji radjofonu (broadcastingu), by nie wywoływać zakłóceń w działalności stacji radjofonowych. O ileby chodziło o przeprowadzenie pewnych prób ze stacjami zagranicznymi, próby te mogą mieć miejsce tylko za każdorazową zgodą Generalnej Dyрекcji Poczty i Telegrafów w obecności delegowanych przez nią inżynierów.

Stacjom zaliczonym do grupy IV, V, VI i VII wzbronionem jest pobieranie jakichkolwiek opłat za nadawanie.

§ 7. Przy opracowywaniu projektu stacji nadawczej niezależnie od tego, do której z siedmiu grup, wyszczególnionych w § 5, stacja nadawcza należy, muszą być zachowane następujące warunki ogólne:

- a) stacja może pracować tylko falami niegasnącymi,
- b) przy nadawaniu sygnałów dozwolonym jest posługiwanie się tylko zwykłym kluczem ręcznym aparatu morzowskiego lub mikrofonem dla odtwarzania fal dźwiękowych.

Stosowanie aparatów nadawczych automatycznych, któreby uniemożliwiało przyjmowanie sygnałów na słuch, jest stanowczo wzbronione. Ograniczenie to nie dotyczy stacji, zaliczonych do grupy II, eksploatowanych jako stacje użyteczności publicznej i pozostających wobec tego pod stałą kontrolą Generalnej Dyрекcji Poczty i Telegrafów oraz stacji, zaliczonych do grupy VI, o ile chodzi o próby, wykonywane pod kontrolą Generalnej Dyрекcji Poczty i Telegrafów.

Przy nadawaniu radjotelegraficznym lub radjotelefonicznym dozwolonym jest posługiwanie się wyłącznie językiem polskim; języki obce, jak również język umówiony i wszelkie szyfry są niedopuszczalne. Ograniczenia językowe nie dotyczą stacji, zaliczonych do grupy I, II, III i IV, o ile stacje te pracują z zagranicą.

§ 8. Granice zakresu fali i mocy stacji uzależnione są od tego, do której z 7 grup, wyszczególnionych w § 5 zalicza się stacje, a mianowicie:

№ grupy	Zakres fall w metrach	Moc stacji w watach	U W A G I
I	od 300 do 1200	do 500	Zgodnie z regulaminem międzynarodowym.
II	Określi koncesja zależnie od tego z kim dana stacja będzie pracować.		
III	Określi koncesja zależnie od tego jaki teren i w jaki sposób będzie obsługiwany przez daną stację.		
IV	od 200 do 600	do 500	
V	od 200 do 600	do 500	
VI	od 200 do 600	do 500	W razie koniecznej potrzeby mogą być zastosowane inne fale i inna moc po uprzednim otrzymaniu zgody Gen. D. P. i T.
VII	od 200 do 300	do 100	

§ 9. Osoby, ubiegające się o udzielenie im koncesji lub zezwolenia na zakup, założenie i eksploatawanie stacji nadawczej, względnie nadawczo-odbiorczej, obowiązane są wnieść podanie do Gen. Dyr. P. i T.

Podanie, opłacone stemplem, winno być sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i zawierać następujące dane:

1) Imię i nazwisko, wiek, przynależność państwową oraz dokładny adres osoby, ubiegającej się o koncesję we własnym imieniu lub w imieniu zastąpionej przez nią osoby prawnej.

2) Zobowiązanie do poddania swej stacji kontroli organów G. D. P. i T. w terminach dowolnych i do podporządkowania się wszelkim ogólnym przepisom, normującym sprawy zakładania i eksploatawania radjostacji, obowiązującym zarówno w chwili wydania koncesji lub pozwolenia jak i mającym być wydanymi w okresie ważności koncesji lub zezwolenia, oraz wszelkim specjalnym warunkom, na jakich udzielona zostanie koncesja lub zezwolenie.

3) Dokładne wyjaśnienie, w jakim celu zakładana jest radjostacja, do wymiany jakiej korespondencji i z jakimi stacjami ma służyć, wreszcie w jakich godzinach będzie czynna.

4) Dokładne wskazówki co do miejsca zainstalowania stacji nadawczej jak również stacji odbiorczych, o ile te ostatnie instalowane będą przez petenta równorzędnie.

5) Typ stacji (radjotelegraficzna czy radjotelefoniczna).

6) Projekt techniczny wykonania instalacji:

- a) forma i wymiary anteny,
- b) źródło i rodzaj prądu,
- c) moc stacji,

- d) typ aparatów,
- e) zakres fali i
- f) szemat połączeń (wykonany na oddzielnym arkuszu).

7) Wyjaśnienia, gdzie petent zamierza nabyć stację w kraju czy też zagranicą.

Na żądanie G. D. P. i T. petent winien przedłożyć na piśmie swoje „curriculum vitae”.

§ 10. Wniesione do Gen. Dyrekcji P. i T. podania o koncesję lub zezwolenie na kupno, założenie, utrzymywanie i eksploataowanie radjostacji nadawczych, Generalny Dyrektor P. i T., po rozpatrzeniu dołączonych do podań projektów i po uzgodnieniu swego stanowiska ze stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych, przedstawia wraz z odpowiednimi wnioskami Ministrowi Przemysłu i Handlu, który udziela petentowi odpowiedzi.

W razie przychylnego załatwienia do odnośnej odpowiedzi dołącza się jeden z dwóch złożonych przez petenta egzemplarzy podania, zaopatrzonej decyzją o zatwierdzeniu projektu, uwierzytelnioną podpisem władz Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów i odciskiem pieczęci urzędowej, ewentualnie i zezwolenia na zakup instalacji zagranicznego pochodzenia, o ile to będzie koniecznym. W odpowiedzi wskazany będzie również wymiar opłat, które petent obowiązany będzie uiszczać w myśl § 15 niniejszego rozporządzenia.

W razie odmownego załatwienia nie podaje się motywów odmowy oprócz wypadków, gdy niema zasadniczych przeszkód do udzielania koncesji lub zezwolenia, a powodem odmowy jest niedopełnienie przez petenta pewnych formalności lub konieczność wprowadzenia zmian w pierwotnym projekcie.

Decyzje Ministra Przemysłu i Handlu są ostateczne.

§ 11. Osoby, które złożyły podania o udzielenie im zezwolenia na założenie stacji nadawczej, nie mogą rozpoczynać robót instalacyjnych przed otrzymaniem zezwolenia i zatwierzonego projektu.

Wykonana według zatwierzonego projektu instalacja, przed uruchomieniem jej, podlega zbadaniu przez delegatów Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów i Ministra Spraw Wojskowych. Właściciel instalacji o dniu ukończenia robót winien uprzednio zawiadomić Generalną Dyrekcję Poczty i Telegrafów.

§ 12. Wydane przez Ministra Przemysłu i Handlu koncesje lub zezwolenia mogą być przez niego cofnięte przed upływem terminu ich ważności w razie niedotrzymywania warunków pod którymi udzielono koncesji lub zezwolenia jakoteż naruszenia postanowień ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii.

§ 13. Koncesje względnie zezwolenia na zakładanie, utrzymywanie i eksploataowanie stacji nadawczych, względnie nadawczo-odbiorczych, będą udzielane tylko osobom fizycznym w wieku od 21 lat, godnym zaufania, posiadającym obywatelstwo polskie względnie osobom prawnym, na czele których stoją osoby odpowiadające tymże warunkom.

Kierownictwo i obsługa stacji mogą być wykonywane bądź osobiście przez koncesjonariusza, bądź przez osoby przez koncesjonariusza w tym celu wyznaczone. Kierownik i obsługa stacji winni odpowiadać warunkom, które wymagane są od koncesjonariusza.

Koncesjonariusz ponosi odpowiedzialność za czynności wyznaczonego personelu, związane z obsługą stacji.

§ 14. Od kierownika i całej fachowej obsługi stacji wymaganym jest wykazanie się świadectwami operatorów radjotelegraficznych lub radjotelefonicznych, wydanymi przez państwowe lub uznane przez Państwo szkoły radjotechniczne.

Osoby nie posiadające takich świadectw mogą się zwracać do Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów o poddanie ich egzaminowi i wydanie wymaganych świadectw. Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów wyznacza termin i miejsce egzaminu, pobierając od interesowanych po 25 zł. opłat z egzaminu.

§ 15. Prywatne radjostacje nadawcze wymienione w § 5 uiszczają po 100 zł. rocznie od każdego kilowatta lub części kilowatta mocy stacji, mierzonej w punkcie zasilania.

Opłata ta pobierana będzie zgóry, za każdy rok kalendarzowy niezależnie od daty uruchomienia i zwinięcia stacji, po raz pierwszy — przy wydaniu zezwolenia, następnie — między 1 i 14 stycznia każdego roku. W razie nieuiszczenia opłaty w terminie przepisanym stacja podlega zamknięciu.

Prywatne radjostacje odbiorcze.

§ 16. Upoważnienia na prawo zakupu i założenia radjostacji odbiorczej i korzystania z niej udzielane będą tylko pełnoletnim obywatelom polskim.

Zgłoszenia, składane przez osoby, nieposiadające obywatelstwa polskiego traktowane będą indywidualnie i załatwiane na mocy decyzji Okręgowych Dyrekcji Poczty i Telegrafów, powziętych w porozumieniu z władzami II instancji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (województwami względnie Komisarzem Rządu na m. st. Warszawę) i Ministerstwa Spraw Wojskowych (D. O. K.).

W sposób wskazany w ustępie poprzednim załatwiane będą również wszelkie zgłoszenia, dotyczące założenia radjostacji odbiorczej w odległości 30 lub mniej kilometrów od granicy Państwa.

§ 17. Osoba prywatna, ubiegająca się we własnym imieniu lub w imieniu zastąpionej przez nią osoby prawnej o udzielenie jej upoważnienia na prawo zakupu i założenia radjostacji odbiorczej i korzystania z niej, obowiązana jest zgłosić się osobiście do urzędu pocztowo-telegraficznego, w którego okręgu stacja ma być czynną (w miastach, gdzie ma siedzibę kilka urzędów pocztowo-telegraficznych do głównego urzędu telegraficznego względnie pocztowo-telegraficznego), i złożyć opłacone stemplem pisemne podanie o wydanie jej upoważnienia.

Podanie winno zawierać:

- 1) Imię, nazwisko, wiek, przynależność państwową, zawód i miejsce zamieszkania osoby,

ubiegającej się o upoważnienie we własnym imieniu lub w imieniu zastąpionej przez nią osoby prawnej.

- 2) Wyszczególnienie dowodów osobistych, którymi wykazuje swój wiek i przynależność państwową ewentualnie upoważnienie do zastępowania osoby prawnej, w imieniu której działa, wreszcie w wypadkach, gdy chodzi o zainstalowanie radjostacji odbiorczej w salach koncertowych, cukierniach, restauracjach i t. p. zakładach, świadectwa władz policyjnych, że produkcje wokalnemu muzyczne są tam dozwolone.
- 3) Adres lokalu, w którym ma być zainstalowana stacja odbiorcza i charakter tego lokalu (mieszkania prywatne, biuro instytucji handlowej, przemysłowej lub innej, cukiernia, restauracja, sala koncertowa i t. p.).
- 4) Przeznaczenie stacji odbiorczej (dla użytku osobistego, dla demonstracji publicznych bezpłatnych, dla demonstracji publicznych płatnych).
- 5) Jaka będzie zastosowana antena (ramowa czy otwarta).
- 6) Zobowiązanie do przestrzegania przepisów, normujących stosunek posiadaczy radjostacji odbiorczych do władz państwowych.

§ 18. Naczelnik urzędu pocztowo-telegraficznego względnie wyznaczony ku temu urzędnik, który przyjął wymienione w § 17 podanie, obowiązany jest niezwłocznie na podstawie okazanych mu dokumentów sprawdzić, czy odpowiadają one danym, przytoczonym w punkcie drugim podania, i o ile składający podanie jest pełnoletnim i posiada obywatelstwo polskie, ewentualnie o ile uprawnionym jest do zainstalowania radjoodbiornika w lokalu publicznym, — wydać mu odpowiednie upoważnienie, stwierdzone swoim podpisem i odciskiem datownika urzędu.

O ile zachodzą okoliczności, przewidziane w ustępie trzecim i czwartym § 16 niniejszego rozporządzenia, wydanie upoważnienia może nastąpić dopiero po otrzymaniu decyzji Okręgowej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Składający podanie obowiązany jest przed otrzymaniem upoważnienia wpłacić tytułem kosztów kancelaryjnych 5 zł. i za prawo słuchania produkcji radjofonicznych (broad-castingowych) opłatę abonamentową o której mowa w § 24 niniejszego rozporządzenia. Uiszczenie wspomnianych opłat urzędnik wydający upoważnienie zaznacza na upoważnieniu w przeznaczony na to rubryce.

§ 19. Wystawione przez urząd pocztowo-telegraficzny upoważnienie uprawnia osobę, która je otrzymała, do kupna zarówno kompletnego radjoodbiornika, jak i części zapasowych względnie uzupełniających do radjoodbiornika z tem, że każdy uskuteczony zakup jest przez sprzedawcę notowany na odwrotnej stronie upoważnienia danego klienta z podaniem typu i pochodzenia aparatu oraz wysokości pobranej opłaty w myśl § 31 niniejszego rozporządzenia.

§ 20. Wystawione przez urząd pocztowo-telegraficzny upoważnienie na prawo zakupu, założenia i eksploatacji radjostacji odbiorczej ważne jest tylko do końca roku kalendarzowego, w którym zostało wydane, i musi być co rok między 1 a 14 stycznia przedłużane w tym urzędzie który je wystawił, a to przez umieszczenie odpowiedniej adnotacji na upoważnieniu.

Posiadacz upoważnienia, zgłaszając się o jego przedłużenie uiszcza tytułem kosztów kancelaryjnych 1 zł. i za prawo słuchania produkcji radjofonicznych pełny abonament roczny przewidziany taryfą.

Nieprzedłużenie upoważnienia i nieuiszczenie przepisanych opłat w terminie powyżej wskazanym powoduje wygaśnięcie ważności upoważnienia, wobec czego zarządzane będzie unieruchomienie stacji, a to stosownie do okoliczności, przez zdjęcie anteny, lub przez opieczętowanie aparatu z pozostawieniem go na miejscu. Właściciel może zażądać zdjęcia pieczęci, o ile uzyska nowe upoważnienie lub sprzeda aparat osobie, posiadającej upoważnienie na zakup radjoodbiornika.

§ 21. W razie przeniesienia stacji radjoodbiorniczej z lokalu wskazanego w upoważnieniu, do innego lokalu lub innej miejscowości znajdującej się w okręgu tegoż urzędu, który upoważnienie wydał, należy zgłosić się do urzędu pocztowo-telegraficznego i przedłożyć upoważnienie, celem odnotowania zmiany adresu.

Gdy nowy lokal znajduje się w innym okręgu posiadacz upoważniony winien powiadomić o tem zarówno urząd pocztowo-telegraficzny, który wydał upoważnienie, jak i urząd pocztowo-telegraficzny w okręgu którego stacja ma być zainstalowana, a to w celu uzupełnienia odpowiednich spisów i odnotowania zmiany na upoważnieniu.

§ 22. Posiadacze prywatnych radjostacji odbiorczych mają prawo odbierać za pośrednictwem swych stacji tylko sygnały doświadczalne, produkcje radjofoniczne i komunikaty adresowane „do wszystkich” za wyjątkiem komunikatów o treści agitacyjnej lub antypaństwowej, bezwzględnie zaś nie mają prawa przejmować korespondencji osobistej, wymienianej za pośrednictwem stacji użyteczności publicznej.

Treść korespondencji osobistej jak również komunikatów agitacyjnych i antypaństwowych wypadkowo przejęta, nie może być ani zapisywana ani rozgłaszana, a musi być zachowana w tajemnicy pod rygorem natychmiastowego cofnięcia upoważnienia i zastosowania art. 32 ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii.

§ 23. Odbiorniki prywatnych radjostacji nie podlegają ograniczeniom co do zakresu fali, winny być jednak tak skonstruowane, by antena odbiorcza zbyt nie i szkodliwie nie promieniowała.

Prywatne radjostacje odbiorcze mogą się posługiwać antenami otwartymi, których długość nie przekracza 50 metrów. Antena ma być wykonana w ten sposób, by nigdzie nie krzyżowała się z przewodami wysokiego napięcia, jak również z niezłożowanymi przewodami niskiego napięcia i jednocześnie z takimi niezłożowanymi przewodami telegraficznymi i telefonicznymi.

Anteny otwarte winny być zabezpieczone odgromnikami i doprowadzone do przetłączników, umożliwiających uziemnienie anteny.

Radjofon.

§ 24. Do zorganizowania i eksploatacji radjofonu (broad-castingu) w Polsce wymagane są specjalne koncesje.

§ 25. Ilość stacyj nadawczych radjofonu ich moc i promień działania określą odpowiednie koncesje.

§ 26. Koncesjonariuszom radjofonu przysługuje prawo pobierania ustalonych taryfą opłat abonamentowych od posiadaczy radjo-odbiorników.

Taryfy abonamentowe wymagają zatwierdzenia przez Ministra Przemysłu i Handlu i będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

Opłat abonamentowych nie uiszczają władze i urzędy państwowe i przedsiębiorstwa żeglugi wodnej i powietrznej za aparaty bez głośnika zainstalowane dla celów służbowych.

Opłaty abonamentowe pobierane będą przez urzędy pocztowo-telegraficzne przy wydawaniu lub przedłużaniu upoważnień na eksploatację stacji odbiorczej za rok kalendarzowy z góry, względnie, o ile pozwolenie wydawane będzie w ciągu roku, za okres czasu, pozostający do końca roku, przy czym miesiąc rozpoczęty będzie liczony za cały.

Wniezione opłaty zwrotowi nie podlegają.

Wytwornie zajmujące się produkcją aparatów radjotechnicznych oraz przedsiębiorstwa handlujące takimi aparatami.

§ 27. W myśl art. 12 ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii wytwornie, zajmujące się produkcją aparatów radjotechnicznych, oraz przedsiębiorstwa, handlujące takimi aparatami, obowiązane są niezależnie od wymaganego ustawą przemysłową pozwolenia na założenie zakładu, zarejestrować się w Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów oraz prowadzić szczegółowy wykaz tych aparatów i ich nabywców.

Fakt zarejestrowania się ustalany będzie przez wydanie wytwórni lub przedsiębiorstwu handlowemu odpowiedniego potwierdzenia zgłoszenia.

Potwierdzenia zgłoszenia wydawane będą: wytwórniom przez Generalną Dyrekcję Poczty i Telegrafów przedsiębiorstwom zaś handlowym—przez Okręgowe Dyrekcje Poczty i Telegrafów.

Kontrolerzy z ramienia Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów, władze przemysłowe i organa policji mają prawo żądać okazania im potwierdzenia zgłoszenia.

§ 28. Osoby lub firmy, podlegające w myśl § 27 rejestracji, z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia winny wnieść do Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów względnie do Okręgowych Dyrekcji Poczty i Telegrafów odpowiednie deklaracje, opłacone stemplem.

Deklaracja winna zawierać:

- a) imię i nazwisko właściciela wytwórni lub przedsiębiorstwa handlowego, względnie nazwę firmy i imię i nazwisko osoby, zarządzającej przedsiębiorstwem,
- b) adres lokalu, zajmowanego przez przedsiębiorstwo,
- c) wyjaśnienie, czy sprzęt radjotechniczny stanowi wyłączny czy też uboczny obiekt produkcji, względnie handlu, danego przedsiębiorstwa,
- d) dane o ilości robotników, zatrudnionych produkcją sprzętu radjotechnicznego,
- e) markę fabryczną, którą posługiwać się będzie wytwornia do oznaczania swoich wyrobów,
- f) zobowiązanie: a) do ścisłego przestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących rejestracji wytwarzanego, zakupywanego i sprzedawanego sprzętu radjotechnicznego, b) do poddania się kontroli organów Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów, wreszcie c) do uiszczania opłat, ustalonych niniejszym rozporządzeniem.

Do deklaracji należy dołączać zaświadczenie miejscowej władzy administracyjnej, że dana wytwornia względnie przedsiębiorstwo handlowe posiada wszelkie wymagane przepisami uprawnienia.

Osoby i firmy, otrzymujące potwierdzenie zgłoszenia, uiszczają na rzecz Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów jednorazowo po 5 zł. tytułem opłat kancelaryjnych, wytwornie zaś oprócz tego po 60 zł. rocznie tytułem opłat na zorganizowanie kontroli.

§ 29. Wytwornie, zarejestrowane w Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów, obowiązane są wyprodukowane przedmioty oznaczać swoją marką fabryczną i prowadzić księgi przychodu i rozchodu zarówno całkowicie zmontowanych radjoaparatów jak i przeznaczonych na sprzedaż pojedynczych części składowych do tych aparatów.

Pod częściami składowymi radjoaparatów należy rozumieć: lampki katodowe, cewki transformatorów wysokiej i niskiej częstotliwości, głośniki, kondensatory obrotowe, wzmacniacze, wariomierze specjalne i wogóle wszelkie części składowe, stosowane w radjotechnice i jako takie reklamowane i sprzedawane.

Dla odróżnienia wyrobów krajowych od wyrobów zagranicznych zarejestrowane wytwornie otrzymują od Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów za zwrotem kosztów specjalne żetony, które obowiązane są oznaczać przedmioty, wyprodukowane w kraju.

Żetony będą dwóch rodzajów: A dla oznaczania aparatów lub części składowych do aparatów, całkowicie wykonanych w kraju; B — dla aparatów zmontowanych z części zagranicznego pochodzenia, o ile wartość tych części nie przekracza 50% wartości całego aparatu; w przeciwnym bowiem razie aparat uważany będzie jako aparat wyrobu zagranicznego.

Zarząd wytwórni odpowiada za należyte posługiwanie się otrzymanymi żetonami. W razie stwierdzenia nadużyć ze strony wytwórni przez oznaczenia

żetonami przedmiotów pochodzenia zagranicznego. Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów cofa wydane wytwórni „potwierdzenia zgłoszenia” i przekazuje sprawę władzom sądowym.

„Potwierdzenie zgłoszenia” może być również cofnięte i w tym wypadku, gdy się okaże, że wytwórnia nie rozwija własnej produkcji, a ogranicza się montowaniem aparatów z części składowych, sprowadzanych z zagranicy.

Posługiwanie się podrobionymi żetonami karane będzie według ustaw karnych.

§ 30. Przedsiębiorstwa handlowe, które prowadzą handel sprzętem radjotechnicznym zarówno krajowego jak i zagranicznego pochodzenia, winny prowadzić oddzielne konta przedmiotów pochodzenia krajowego, oddzielne zaś przedmiotów pochodzenia zagranicznego.

Przy poszczególnych pozycjach przychodu należy wskazywać miejsce nabycia danych przedmiotów, przy pozycjach rozchodu—imię i nazwisko względnie firmę nabywcy, jego adres oraz numer, datę i miejsce wydania dokumentu, upoważniającego nabywcę do zakupu danych przedmiotów. Dokumentem takim są: dla przedsiębiorstw handlowych upoważnienia wydane przez okręgowe Dyrekcje Poczty i Telegrafów na prawo handlu sprzętem radjotechnicznym, dla osób prywatnych—upoważnienie na zakup radioaparatów.

Sprzedawca, sprzedając sprzęt radjotechniczny osobie prywatnej, uprawnionej do posiadania radiostacji odbiorczej względnie nadawczej, obowiązany jest na stronie odwrotnej upoważnienia, okazanego przez nabywcę, odnotować miejsce wyrobu, typ, rodzaj i ilość sprzedawanego sprzętu, całkowitą kwotę uiszczoną przez nabywcę i procent od tej kwoty, zaliczony na dochód Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Z uiszczonej przez nabywcę kwoty zalicza się na dochód Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów:

- a) od fabrykatów krajowych oznaczonych żetonami A—20%,
- b) od fabrykatów półkrajowych, oznaczonych żetonami B—10%,
- c) od fabrykatów zagranicznych bez znaku żetonowego—20%.

Pobrane na dochód Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów kwoty przedsiębiorstwa handlowe obowiązane są odsyłać co miesiąc do Okręgowych Dyrekcji Poczty i Telegrafów, od których otrzymały „potwierdzenie zgłoszenia”.

§ 31. Funkcjonariuszom zarządu poczty i telegrafów, uprawnionym do kontrolowania ksiąg przychodu i rozchodu wytwórni lub przedsiębiorstw handlowych przysługuje prawo przy badaniu poszczególnych pozycji, żądania wykazania się odnośnymi dokumentami, a mianowicie fakturami lub rachunkami, względnie ich odpisami, na otrzymane lub wydane przedmioty, kwitami celnymi z uiszczenia opłat celnych, upoważnieniami na zakup radioodbiorników i t. p.

Stowarzyszenie miłośników radjotechniki.

§ 32. Stowarzyszenie miłośników radjotechniki, któreby chciało uzyskać pozwolenie na założenie własnej radiostacji nadawczej obowiązane jest stosując się do postanowień § 9 niniejszego rozporządzenia wnieść odnośne podanie do Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Do podania należy dołączyć:

- 1) Zalegalizowany przez władze właściwe statut stowarzyszenia w 4 egzemplarzach.
- 2) Listę imienną zarządu i członków stowarzyszenia w 4 egzemplarzach.
- 3) Podpisane przez zarząd względnie przez założycieli stowarzyszenia zobowiązanie:
 - a) że zarząd przyjmuje na siebie odpowiedzialność za działalność członków stowarzyszenia przy korzystaniu ze stacji nadawczej,
 - b) że kierownictwo stacją doświadczalną obejmie fachowiec,
 - c) że postanowienia §§ 6, 7, 8 i 15 niniejszego rozporządzenia będą ściśle przestrzegane,
 - d) że wstęp na stację doświadczalną funkcjonarjuszom Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów upoważnionym do kontroli będzie zawsze dozwolony,
 - e) że wstęp na stację doświadczalną dozwolony jedynie członkom stowarzyszenia względnie wprowadzanym przez nich gościom,
 - f) że na każde żądanie Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów stacja nadawcza niezwłocznie będzie unieruchomiona na wskazany okres czasu,
 - g) że Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów będzie powiadamiana o zmianach w składzie zarządu i członków stowarzyszenia.

Postanowienia końcowe i przejściowe.

§ 33. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 1 grudnia 1924 r. i z tą chwilą traci moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe zarządzenia dotyczące radjotelegrafów i radjotelefonów.

§ 34. Posiadacze radiostacji nadawczych i odbiorczych, oraz osoby i przedsiębiorstwa zobowiązane w myśl § 27 niniejszego rozporządzenia do rejestracji, które w terminie do dnia 31 grudnia 1924 r. nie złożyły w trybie przepisany §§ 9, 17 i 28 niniejszego rozporządzenia podań po tym terminie ulegną przepisany karom. Jednocześnie ze złożeniem podania należy uiścić na rzecz Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów opłaty przewidziane §§ 18, 28 i 30 niniejszego rozporządzenia.

§ 35. Przy wydawaniu w roku 1924 upoważnień, przewidzianych w § 18 niniejszego rozporządzenia, na prawo zakładania, utrzymywania i eksploataowania prywatnych radiostacji odbiorczych opłaty za korzystanie z produkcji radjofonicznych pobierane nie będą.

Upoważnienia powyższe, ważne będą bez konieczności przedłużenia przez pierwsze miesiące

roku 1925, a to do czasu uruchomienia stacyj nadawczych krajowego radjofonu. Wezwanie do przedłużenia upoważnień i do uiszczenia opłat abonamentowych za korzystanie z produkcji radjofonicznych ogłoszone będzie w Monitorze Polskim.

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Z. Hübner*

Minister Spraw Wojskowych: *Sikorski*
